

Beszámoló

Rácz, Péter

2024-04-25

Alapkérdés

Arra voltam kíváncsi, hogy az élelemszerzés típusa meghatározza-e azt, hogy létezik-e pénz meg gazdaság egy adott gyűjtögető közösségben.

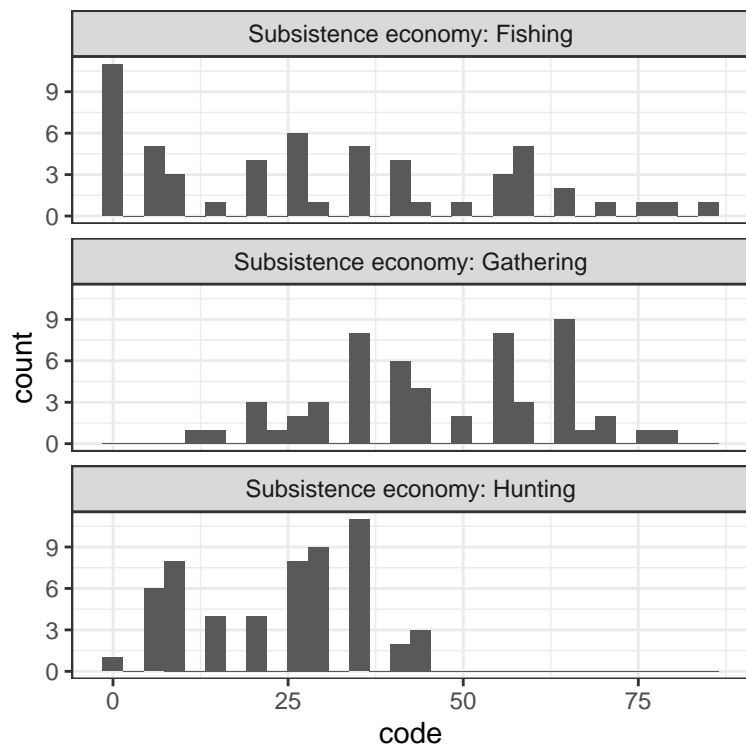
A kérdést a Binford Hunter-Gatherer adatbázisban vizsgáltam meg. Csak az Ausztráliai közösségeket néztem meg, mert csak.

Vizsgált változók

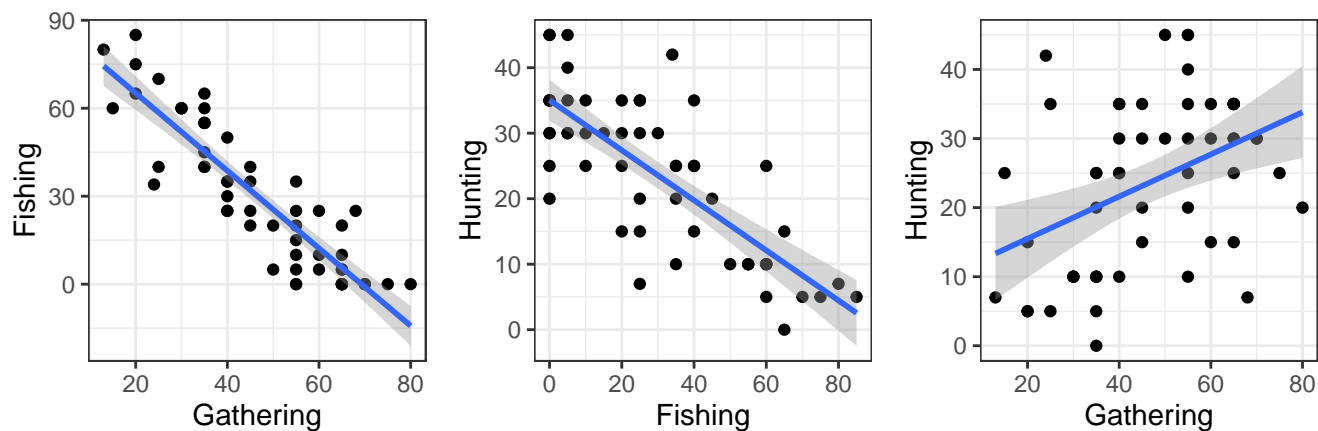
Az élelemszerzés típusát három változón keresztül vizsgáltam. Ezek:

var_idcategory	title	definition
B001 Subsistence, Economy, Property	Subsistence economy: Gathering	Group's dependence upon gathering of terrestrial plants, relative to other subsistence activities.
B002 Subsistence, Economy, Property	Subsistence economy: Hunting	Group's dependence upon hunting of terrestrial animals, relative to other subsistence activities
B003 Subsistence, Economy, Property	Subsistence economy: Fishing	Group's dependence upon fishing of aquatic organisms, relative to other subsistence activities

Mind a három számváltozó, azt mondják meg, hogy nulla és száz között mennyire fontos egy adott csoportnak az adott élelemforrás. Erről csinálok három histogrammot.

Hogyan függenek össze? Ahhoz, hogy erre a kérdésre válaszoljak, a három számoszlopot egymás mellé teszem (eddig egymás alatt voltak).

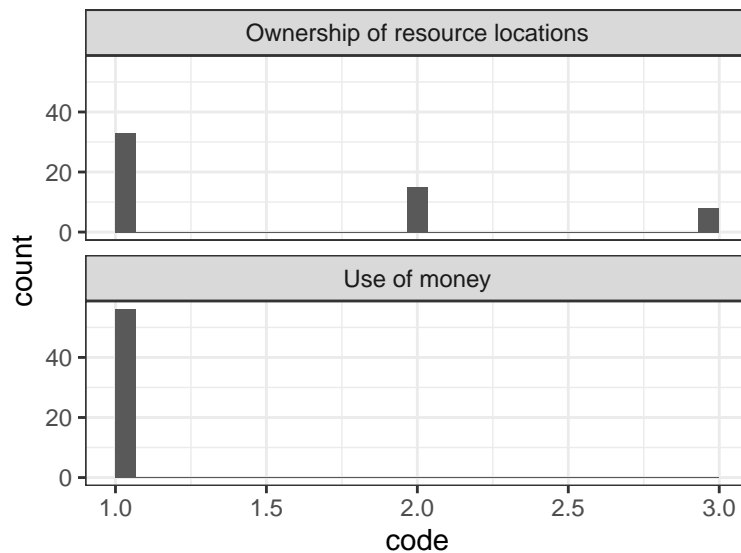
Az első ábrán azt látjuk, hogy a halászat és a gyűjtögetés nagyon összefügg. Ha egy közösség sokat halászik, akkor keveset gyűjtöget, és fordítva. Ehhez képest a második ábrán azt látjuk, hogy a vadászat és a halászat viszonya már jóval zajosabb. A harmadik ábrán pedig azt, hogy ha egy közösség sokat vadászik, akkor sokat is gyűjtöget, de ez a legkevésbé erős összefüggés.

A gazdasági rendszer típusát két változón keresztül vizsgáltam. Ezek:

var_id	category	title	definition
B033	Economy, Property, Wealth transactions	Use of money	Presence or absence of use of money within the society
B037	Subsistence, Economy, Property	Ownership of resource locations	Ownership of resource locations

Itt is megnézem, hogyan néznek ki ezek a változók.

```
## 'stat_bin()' using 'bins = 30'. Pick better value with 'binwidth'.
```


Oké, ezek elég egyértelműen nem számváltozók. Az elsőnek három külön értéke van. A másodiknak egy. Momentán egyetlen ausztrál közösség sem használ pénzt, szóval ez a változó nem nyert! Upsz.

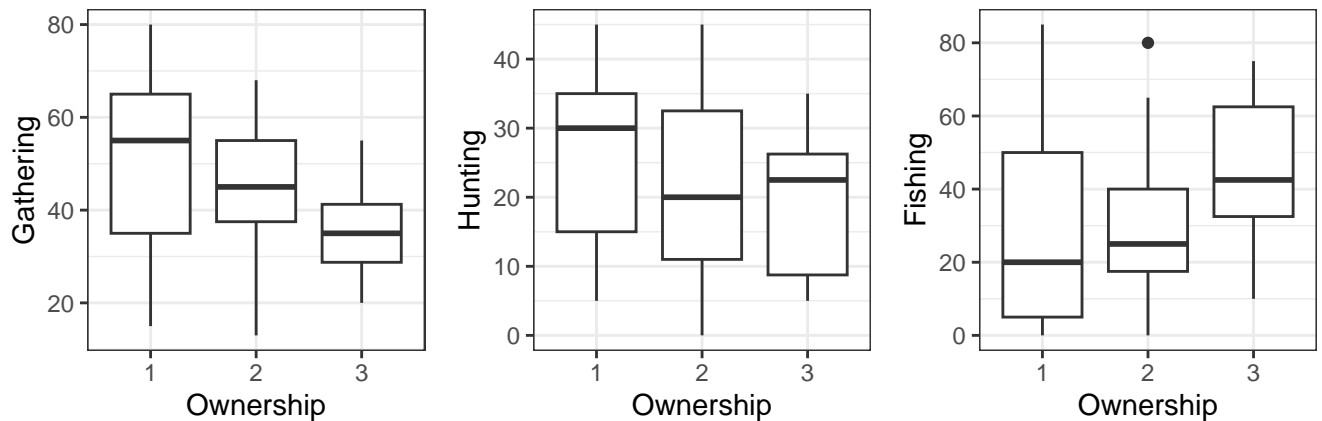
Jó akkor számoljuk meg, hogy az ownership milyen diszkrét értékeket vehet fel.

description	code	n
No ownership reported, use rights recognized by others	1	33
Local group claims exclusive use rights over resource location, residential sites, while households may claim special trees and similar features of the landscape	2	15
Local group claims for hunting areas, dominant animals, fishing sites, and animal drive locations, such claims administered by group leader, but smaller segments may claim exclusive access to resource locations	3	8

Oké kül, három kód van, az első a leggyakoribb, ez több, mint az összes fele. Ez az, hogy nincs tulajdon és kész. A második, hogy általában vannak csoportos használati jogok, a harmadik, hogy ezek picit specifikusabban is jelen vannak. Úgy általában tulajdonról nem érdemes beszélni, de változik, hogy mennyire tekintenek valamit közös vagy egyéni használatúnak.

Változók közötti összefüggések

Az derült ki, hogy van három, a táplálékszerzést mérő változóm, amik összefüggenek egymással, de nem teljesen, és maradt egy, a tulajdonjogot mérő változóm. Az előzőek számváltozók, az utóbbi kategóriaváltozó, tehát egy boxplottal jól össze lehet őket hasonlítani.

Az első ábrán azt látjuk, hogy minél inkább jelen vannak a tulajdoni/használati viszonyok (x tengely), annál kevésbé jellemző a gyűjtögetés, mint fő élelemforrás. A második ábrán nem látunk összefüggést a tulajdonjog és a vadászat között. A harmadik ábrán azt látjuk, hogy minél komplexebbek a tulajdoni / használati jogok egy közösségben, annál jobban támaszkodik a közösség a halászatra, mint fő élelemforrásra.

Tanulság

Azt a kérdést tettük föl az elején, hogy az élelemszerzés típusa meghatározza-e azt, hogy létezik-e pénz meg gazdaság egy adott gyűjtögető közösségben. Ezt a Binford Hunter-Gatherer adatbázis Ausztráliai közösségei között vizsgáltam meg.

Azt találtam, hogy a fő élelmiszerforrás (gyűjtögetés vagy halászat) összefügg azzal, hogy mennyire komplex tulajdoni / használati viszonyok vannak jelen egy közösségben. Az ilyen szempontból egyszerűbb közösségek inkább gyűjtögetnek. Az összetettebbek inkább halásznak.

A pénz jelenléte nem bizonyult jó mérőeszköznek, mert egyik, az adatbázisban szereplő Ausztrál közösség sem használ pénzt, mint csereeszközt.